

Valgreinar

Løgtingsvalið 2011

Hans Pauli Strøm
Javnaðarflokkin

Fólkaflokkurin bjóðar seg fram við einum skattaupp-skoti, teir kalla “flat-tax”. Hetta er tó onki smart-amerikanskt, men konserva-tivt-eystureuropeiskt. Tað merkir snøgt sagt, at vit ikki longur skulu fylgja tí norður-lendsku hugsjónini, at teir

Fólkaflokksdillan um flatan skatt ræður í gomlu kommunistalondunum

breiðastu herðarnar skulu bera tær tyngstu byrðarnar. Men júst tað øvugta: at mált eftir teirra førimuni verða tyngstu tøkini lagt á teir veikastu herðarnar.

Norðurlenska-vestur-europeiska skattahugsanin er, at jú størri inntøku tú hevur, jú hægri er tín skatta-prosentur. Eystureuropeiska Fólkafloks-hugsjónin er, at øll

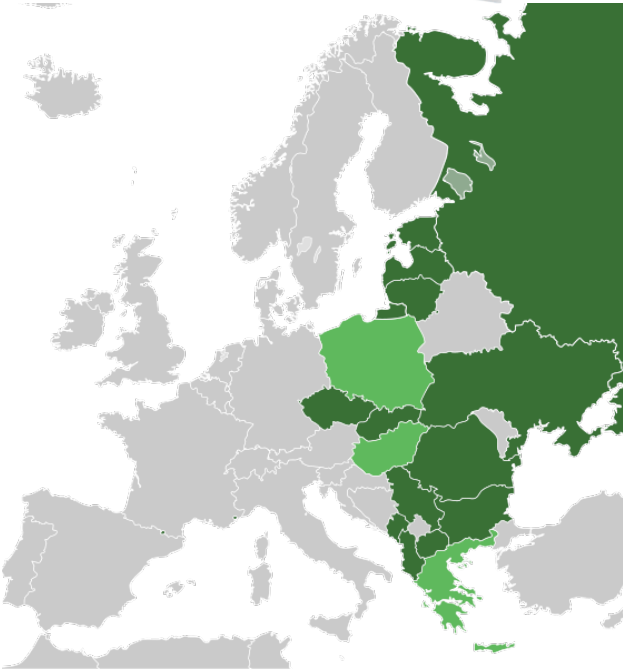
skulu gjalda sama prosent í skatti, tann fátæki og tann ríki tað sama.

Á myndini niðanfyri sæst, hvørji lond í Europa hava flata skattaskipan (myrka-grønt) og sum umhugsa tað (ljósagrønt). Hetta er tað selskapi Fólkaflokkurin heldur, at vit hoyra heima í.

Sí mynd

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Flat_tax_in_Europe.svg

Javnaðarflokkurin hevur lagt eitt ítøkiligt skattaupp-skot fram, sum fremur eina meira samhaldsfasta skatta-skipan, har ongin sleppur at skáka sær undan, men øll, partafeløg, vinnurekandi og løntakarar koma at bera sín rættvísar part til felags hús-

arhaldið. Hetta gevur mögu-leika fyrri, at øll húsarhald við lág- og miðalinntøkum fáa eina munadi skattalætta. Les meir um tað á www.jfo

Karl A. Olsen
Sjálvstýrisflokkinn

Elframleiðslan í Føroyum er um 285 GWh um árið, um 41% er grøn orka – vatn og vindur, restin um 59% er framleidd úr olju. Vit mugu broyta hetta býtið, so nógv størri partur kemur úr grønar orku. Neyðugt er tí at gera stórar iløgur í grøna orku. Tað er týðningarmikið, at vit raðfesta iløgurnar rætt.

Skilabestu elorkuútbyggingarnar
Eftir mínum tykki eiga vit í fyrstu syftu at leggja dent á vindorku, vatnorku og sjóvarfalsorku.
Sambært SEV kunnu vindmyllur í Hoyvíkshaga framleiða 47 GWh, kostnaðurin er 192 mió. kr, byggitíðin er 1 ár. Hetta er avgjørt ein skilagóð iløga, byggitíðin er stutt, og kostnaðurin er ikki stórur í mun til elframleiðsluna.
Samstundis skulu vit royna at fáa so nógv av

Elframleiðsla

vindorku sum gjørligt inn á elkervið.
Á vatnorkuøkinum eru tvær ætlanir, sum verða nógv umrøddar. Onnur er vatnorkuverk við Vikarvatn, tað kann framleiða 37 GWh, kostnaðurin er sambært SEV 624 mió. kr, og byggitíðin er 8 ár. Hin er pumpuskipan í Heygadali og á Mýrunum í Vestmanna, hon kann sambært Røkt framleiða 33 GWh, kostnaðurin er 255 mió. kr, og byggitíðin 3 ár.
Eg haldi ikki, at farast skal undir vatnorkuverkið við Vikarvatn, bæði tí kostnaðurin er sera stórur og byggitíðin long. Eg haldi eisini, at tað er óneyðugt at gera fleiri inntriv í náttúr-una; tað er nógv skilabetri at endurnýta verandi vatnorku. Tað kann gerast, um farið verður undir pumpuskipanina, har eru byrgingar og orkuverk longu bygd; lat okkum gangnýta hesi verk betur. Harumframt er byggitíðin styttri og kostnaðurin væl lægri í mun til framleiðsl-una. Stórir útbyggingar-møguleikar eru eisini í Heygadali og á Mýrunum.
Sjóvarfalsorkan verður ikki nógv brúkt enn, men royndarvirksemi vísir, at talan er um máttmikla orku. Eitt sjóvarfalsorkuverk í Vestmannasundi kann framleiða um 30 GWh, kostnaðurin er

um 250 mió. kr, byggitíðin er um 2 ár, men kanska kann ikki farast undir bygging-ina, fyrr enn um eini 2 – 5 ár. Sjóvarfalsorkuverk kunnu byggjast ymsastaðni í Føroy-um. Vit eiga alt fyrri eitt at fara undir at kanna, hvussu sjóvarfalsorkan best kann gagnnýtast.

Heimamarknaður ella útflutningsvinna
Áðrenn stórar iløgur verða gjørdar, mugu vit taka støðu til, um vit skulu framleiða el til heimamarknaðin – tá er eltørvurin avmarkaður – ella um vit skulu fara undir eina orkuvinnu, har grøn orka verður ein útflutningsvøra. Ongin ivi er um, at stórir orku á europeiska megin-landinum, tí kann ein orku-vinna bæði skapa inntøkur og arbeidsplass. Fortreytin er tó, at kaðalsamband fæst til Hetlands, Skotlands ella Noregs. Eg vænti ikki, at nakar trupulleiki verður at figgja henda kaðal, sum helst kostar um 2 mia. kr.

Veljið Karl A. Olsen og Sjálvstýrisflokkinn, um tit vilja hava ein skilagóðan og framfýsnan orkupolitik.

X við lista D

Páll á Reynatúgvu

Stavnsbandið skal eitast at vera kvett fyrri meira enn öld síðani, men einki er at ivast í, at verandi sethúsakostnaður og sethúsafigging í nógvum førum er stavns-binding av hvørjari føroyskari familju. Skuldabyrðan í sambandi við húsakeyp ger føroysku familjuna ófrælsa og trælbundna. Hendan støðan skal broytast, tí vit hava tørv á frælsom og skapandi kreftum í landinum, fyrri at flyta landið framá.

Hava bankarnir mist menniskjaliga andlitið?
Havi sjálvur verið ein av teimum mest ivasomu í mun til leiklutin hjá Húsálánsgrunninum. Serliga í tíðar-skeiðnum, har tað tóktist, sum at Húsálánsgrunnurin einans figgjaði vælbjargaðar havnaborgarar. Havi til fyrri fáum árum síðani hildið, at føroyskir bankar onkursvegna hava havt eina menniskjaliga síðu, men við útrásunum hjá fyrst

Bygg tær eini hús... og rinda fyrri trý!

Verandi sethúsafigging er frælsistøka av føroysku familjuni, og rindar fyrri ævintýrsferðir hjá bankunum. Tí má vend koma í. Vit kunnu eitt nú við Húsálánsgrunninum geva sethúsafigging eitt menniskjaligt andlit aftur

Eik, og nú hjá Banknordik, eru tekini rættiliga greið. Business is business, og føroyskir sethúsaeigarar vera brúktir sum barlast móti vágaverkum aðra-staðni, samstundis sum deildirnar verða fluttar burtur frá brúkarunum.

Betri kor til sethúsa og íbúðareigarar
Tíðin er tí komin til menna Húsálánsgrunnin av nýggj-um, til eitt veruligt sethúsafiggingaralternativ til føroysku familjuna. Sjálvur arbeiddi eg fyrri at fáa lógarheimildina avgreidda, áðrenn tingið fór til hús. Snøgt sagt tí at verandi figgingarstöða er ótolandi. Tað er órímligt at rinda tvinni hús til bankan, og trinni er púra burturvið. Um føroysku bankarnir ikki hava hugflog og samfelagsinni

til at veita eina rímliga sethúsafigging, so noyðist politiska skipanin at átaka sær uppgávuna, gjøgnum eitt nú Húsálánsgrunnin.

Frælsistøka av føroysku familjuni
Verandi sethúsafigging er frælsistøka av føroysku familjuni. Her má vend koma í, tí einki land kann mennast við trælbandum fólki. Marknaðarkreftirnar eru góðar og gagnligar, men til eitt vist. Og “vist” er rokkið við sethúsafiggingini. Nú er upp til fólkið at skipa nýggjar og rímligar figgingarhættir til føroysku familjuna.
Føroyska familjan er bulurin undir føroyska sam-felagnum, og ikki eitt klyvja-ross hjá bankum, sum við stuttum millumbili spæla sær øll kort av hondum.